

Mađarska uvodi izvanredno stanje. Iako u mađarskom parlamentu ima potrebnu većinu, mađarski predsjednik Viktor Orban smanjuje ulogu parlamenta i povećava ulogu izvršne vlasti. Ovaj put razlog izvanrednom stanju je rat u Ukrajini. U demokratskim zemljama izvanredno stanje se teško i nevoljko uvodi. Mora stvarno postojati izvanredno stanje kako bi se izvršna vlast odlučila a parlament potvrdio izvanredno stanje. U mladim demokracijama jasnog nacionalnog naboja to ide lakše i jednostavnije.

U teoriji sustava postoji načelo po kojem sustav višeg reda (nadsustav) određuje sustav niže reda (podsustav). To znači da je nezamislivo kako Mađarska uvodi izvanredno stanje bez obzira na mišljenje i stavove EU-a. Ako je to moguće tada je nemoguće govoriti o zajedničkim stavovima ili zajedničkim politikama. Naprosto, zajednički stavovi i zajedničke politike su, u takvim slučajevima, rezultat slučajnih okolnosti a ne racionalne konvergencije (win-win). To je vrlo važno shvatiti i razumjeti kako bi kazao naš premijer Andrej Plenković.

Lijepa Naša se odlučno prilagođava mišljenjima EU-a pa se može kazati kako postoji navedena relacija između nadsustava i podsustava. Što više, naša neprepoznatljivost navedenom dodaje da je upitno za Lijepu našu kazati da li smo uopće sustav? Naime sustav određuju elementi koji su povezani u složenoj i dinamičnoj interakciji kako bi se prenijela, što veći dio entropije, izvanjskom okruženju – drugim sustavima. U stvarnoj politici to znači nametanje stavova, recimo, razvijenih članica manje razvijenim članicama. To je uobičajen slučaj koji pokazuje kako postoje zemlje koje su važne i koje su još važnije. Ni to nije sukladno teoriji sustava.

Postoji nužna interakcija između sustava i njegovog podsustava. Nadsustav preuzima obvezu podsustava koji ju prihvaća jer je to u njegovom interesu. Zato je važno postići ravnotežu u nadsustavu usprkos posljedici što će ta i takva ravnoteža rezultirati dodatnim neravnotežama u podsustavu. Najbolji primjer su europski kohezijski fondovi. Razvijene zemlje izdvajaju dodatna sredstva manje razvijenim članicama koja tako dobivena sredstva koriste kako bi sanirale štetu zbog nametnute politike odnosnoj zemlji. To se u manje razvijenim zemljama zove velika pobjeda, veliki uspjeh i bilo što drugo što je veliko s perspektivom daljnjeg povećanja. Â To veliko i najveće dnevno svjedočimo u Hrvatskoj.

Gospodin Viktor Orban ne vodi previše računa o teoriji sustava. On ima u vidu dobrobit

Mađarske. Jasno to je njegovo mišljenje. To nužno ne znači da je to dobitna kombinacija za Mađarsku. Međutim, mađarski građani vjeruju Orbanu i to je cijela priča. On vodi i vodit će politiku koja odgovara Mađarskoj. Zajednički stavovi mogu se, prema mišljenju Viktora Orbana, dogoditi samo i jedino ako to odgovara Mađarskoj. Iz navedenog slijedi da jedinstvo nije moguće.

Postavlja se pitanje što je bolje? Â Mađarska postiže solidne rezultate, usprkos negodovanju javnih sredstava informiranja. Mađarski narod se osjeća sigurnim pod vlašću Viktora Orbana. Hrvatski se građani osjećaju sve nesigurnijima. Svi se boje rastućeg siromaštva. Retorika kako će biti bolje svakim danom sve teže prolazi. Zapravo više ne prolazi.

Hrvatska je postala dio obitelji EU. Valja poštivati polazišta, koje smo potpisali, kako bi se kreirala zajednička politika. Međutim, valja svakom prigodom kazati koji su interesi i problemi s kojima se susreću hrvatski građani. Tu retorika ne pomaže, tu pomažu samo i jedino akcije. Na žalost u Hrvatskoj je teško donijeti končan sud kada nismo u stanju potrošiti dodijeljeni nam novac. Prema tome, hrvatski političari podilaze Bruxellesu kako bi dobili što obilatiju pomoć koja koristi stranci da ostane na vlasti. To nije put Viktora Orbana. On želi da Mađarska postane snažna i ugledna zemlja kako što je to bila u XIX. stoljeću. To je razlika između mađarske i hrvatske politike, općenito.